

AARHUS UNIVERSITET

”... det eneste sted i New York, hvor man kan færdes uden at møde andre mennesker”

Læs AU-ansattes bedste rejsetips i det store ferietema på side 8-9

WWW.AU.DK/UNIVERS

#08

26. juni. 2012

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ NYT AU-MEDIE ■ BIBLIOMETRI ■ TEMA: SOMMERFERIE ■ OG MEGET MERE ...

Og væersgo!

Det klassiske clipboard smælder stadig, når Iben Hjejle og resten af filmholdet bag filmatiseringen af Elsebeth Egholms krimier i øjeblikket optager rundt omkring i Aarhus.

Stakladen på Aarhus Universitet får også sine 45 sekunders berømmelse i den nye serie, og UNivers var med, da scenen skulle i kassen.

LÆS MERE PÅ
SIDE 11

Foto: Miso Film / Martin Dam Kristensen

Ny rapport: Her er barriererne for interdisciplinaritet

En ny rapport fra DEA og Damvad sætter tommelfingeren på udfordringerne for det danske interdisciplinære forsknings-samarbejde. Dekan Allan Flyvbjerg ser rapportens konklusioner som en opbakning til AU's faglige udviklingsproces, men vil ellers gerne et spadestik dybere i analysen.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

I forhold til landets størrelse har Danmark et af de mest aktive forskningssamfund, men når vi kigger på graden af interdisciplinaritet, scorer danske forskere noget dårligere. Samtidig er der stadig en række strukturelle barrierer, der forhindrer forskere i at samarbejde på tværs af de traditionelle fagdiscipliner.

Det er en af konklusionerne fra en ny rapport om interdisciplinaritet fra tænketanken DEA og kon-

sulentvirksomheden Damvad, der blev præsenteret ved en konference i København den 20. juni.

– Vi er tæt på fremragende, når det gælder forskningsmæssig produktivitet, men vi er mere midelmådige, når det gælder interdisciplinaritet, konkluderede DEA-vice direktør Bjarne Lundager.

Kun sparring, ikke samarbejde

Den nye rapport har analyseret tusindvis af forskningsartikler i Danmark og OECD inden for tre store forskningsområder og bruger

blandt andet artiklernes citationer til at vurdere, om interdisciplinære artikler har større eller mindre gennemslagskraft end dem, der holder sig inden for en mere afgrænset fagdisciplin. Samtidig er en lang række forskere interviewet om, hvor de ser barriererne for interdisciplinaritet.

Maria Theresa Norn, som er chefkonsulent i Damvad, fremhævede i præsentationen af rapportens hovedkonklusioner, at der særligt er potentiale for øget samarbejde mellem de våde og de tørre områder – altså samarbejde mel-

lem naturvidenskab og medicin og humaniora og samfundsfag.

– Der bliver udgivet artikler i naturvidenskabelige tidsskrifter, som er forfattet af forskere på samfundsfag eller humaniora. Men når vi taler med forskerne og dykker mere ned i artiklerne, kan vi se, at det nærmere er multidisciplinært end interdisciplinært samarbejde. Det vil sige, at forskerne bruger hinanden som sparringspartnere, men vi ser ikke en egentlig integrering af fagområderne, som kunne åbne for nye, fælles løsninger på

samfundsmæssige udfordringer, sagde hun.

Dekan: vi skal et par spadestik dybere

En af deltagerne på DEA's konference var dekan på Health, Allan Flyvbjerg, som ser den nye rapport som et skridt på vejen i retningen mod at måle resultaterne af interdisciplinær forskning.

– DEA og Damvad skal have stor ros for at starte debatten, men at kigge på interdisciplinaritet

>> LÆS MERE PÅ SIDE 4

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER

ET NYT AU-MEDIE

ARBEJDSGRUPPERNE ER NU KLAR MED INDSTILLING FOR UNIVERS' AFLØSER, OG ØNSKET ER BLANDT ANDET MERE DYBDEBORENDE JOURNALISTIK.

LÆS MERE > SIDE 6

I MANGEL AF BEDRE

AARHUS UNIVERSITET ER IKKE HELT TILFREDS MED FORSKNINGENS POINTSYSTEM, MEN VIL FORELØBIG BEVARE DET, DA DER IKKE FINDES ET BEDRE ALTERNATIV.

LÆS MERE > SIDE 7

DET BEDSTE STED I FERIEEN?

UNIVERS HAR SPURGT OTTE AU-ANSATTE OM DERES FAVORITATTRAKTION OG FÅET SVAR, DER RÆKKER FRA ANHOLTS ØRKEN TIL BEIJINGS KEJSERPALADS.

LÆS MERE > SIDE 8-10

DEBATE ON COOPERATION

HOW CAN UNIVERSITIES IN SOUTHERN AFRICA AND THE NORDIC COUNTRIES COOPERATE? THIS WAS THE DEBATE AT THE SANORD SYMPOSIUM AT AU

READ MORE > PAGE 2

Timetable for salary negotiations

If you are a member of staff at AU and have a Danish salary agreement, you are probably entitled to an annual salary review with your immediate superior. However, this year the annual salary reviews have been postponed from the spring until the autumn. The exact timetable for the negotiations has now been announced.

If you are in any doubt about whether you are entitled to a salary review, you should ask your union representative or immediate superior for more information.

1-24 September – Preparation of the local process between managers and union representatives, including announcement of the period of recommendations and applications.

24 September – Period of negotiations begins.

9 November – All negotiations will have been completed by now so any salary increases can be disbursed in 2012.

AU in Rio

Aarhus University was represented at a conference attended by thousands of delegates from governments, companies and NGOs held in Rio de Janeiro on 20-22 June. The occasion was the UN conference on sustainability called "Rio +20". The university was on the Danish competence platform alongside a number of ministries and a range of companies. The university delegation took part in a wide variety of activities as well as presenting AU's research in fields dealing with some of the major challenges facing the world today, including "Energy" and "Food". The AU delegation in Rio had a blog to report on the events taking place at the conference. Read more at au2rio20.wordpress.com

Debate on Nordic-African cooperation

SANORD How can universities in Southern Africa and the Nordic countries give each other more help? This was the topic under discussion when 80 researchers and university staff met at the SANORD symposium 2012 in Aarhus. Associate professor Jens Seeberg, who has been one of the driving forces behind the symposium, tells us more about the potential of this partnership.

By Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

Even though you work at a university in Zambia, it might be hugely beneficial to collaborate with researchers in Sweden – and vice versa. This is the idea behind the SANORD partnership (with "SANORD" standing for Southern Africa and the NORDic countries).

"It's important to underline that the SANORD network isn't a development project – it's an equal partnership between universities. Both sides can benefit from joining forces in their research, and the basic philosophy is that the sum of what you can achieve together is greater than what you can achieve apart," explains Jens Seeberg, who is an associate professor of anthropology and ethnography and one of the main driving forces behind the SANORD symposium that has just been held in Aarhus.

Combining small grants into big ones

One of the important questions discussed at the symposium was how the 39 SANORD universities could organise their collaboration in the future. Jens Seeberg explains that the network currently allocates a large number of small grants of about DKK 35,000 per annum (the equivalent of about 50,000 South African Rands) to a variety of research projects involv-

ing Southern African and Nordic countries.

"And even though that might not sound like much, grants of that kind can mean a lot in Malawi or other Southern African countries. But of course these projects can't exceed a certain size without better funding. So one of the things we're talking about now is whether the funding should be combined to create a smaller number of larger grants, and whether SANORD grants should be made to help people apply for external financing for larger projects instead of being given in support of small projects," says Jens Seeberg.

Horizon 2020

One of the things underlined at the symposium was the need to ensure that more researchers and students can meet across the north/south borders that divide them. A number of delegates also pointed out that SANORD was a great chance to offer solutions to some of the global challenges facing the world today – challenges for which the EU had granted huge amounts of funding. But this would require the universities in the SANORD partnership to gain a better overview of the research competences they possess.

And SANORD has one enormous asset, explains Jens Seeberg.

"Once a network like SANORD has been established, it becomes

much easier to find partner universities for major EU applications, for instance. The SANORD network is a good framework in this connection, and the symposium agreed to keep a close eye on the progress of the EU's Horizon 2020 programme so we can stay ahead of the game once we know how well the guidelines for Horizon 2020 applications match the joint competences of the SANORD universities," he says.

From north-south to north-south-south

In addition to focusing on the EU framework programme and the current reform of the Erasmus Mundus programme, which now includes support for exchange visits by South African students, the symposium discussed various models for south-north collaboration.

"At the moment, the SANORD network functions primarily as the framework for bilateral collaboration between a university in the south and a university in the north. But SANORD could also play a key role in strengthening south-south collaboration, helping the African universities to cooperate with each other," says Jens Seeberg.

He explains that the SANORD partnership originated in the historical links between the Nordic countries and Southern African

The members of the SANORD University Network met at Aarhus University to work on the network's objectives.

Photo: Anders Trærup

SANORD AT AU

The SANORD symposium established three strategic task forces to work on SANORD's objectives, the opportunities of the new EU programmes, and the optimisation of SANORD as a framework for research collaboration. AU is represented in all three working parties. For more information about the Aarhus symposium, please see sanord.au.dk

UNIVERS

Udgives af Aarhus Universitet.

Kontrolleret oplag: **12843**
i perioden 1. januar 2011-30. juni 2011

Den nyeste udgave af **UNIVERS** kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 27. august
Deadline for indlæg 20. august kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygn. 1448

8000 Aarhus C

T: 8715 0848

E: univers@au.dk

W: www.au.dk/univers

Annoncer: dgMEDIA 7027 1155

Tryk: Avis-Tryk A/S

ISSN: 1604-1607

Bjerg Tulinus
Ansv. redaktør
T: 8715 3053
E: btu@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen
Redaktør
T: 8715 3054
E: ksl@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson
Journalist
T: 8715 3018 / M: 6020 2626
E: ihn@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8715 3028 / M: 6020 2708
E: hho@adm.au.dk

Peter Nicolaisen
Journalistpraktikant
T: 8715 3058
E: pn@adm.au.dk

Marie Groth Andersen
Journalist
T: 8715 5103
E: mga@adm.au.dk

Astrid Hellerup Madsen
Studentskribent
M: 2096 6855
E: ahm@adm.au.dk

Lars Kruse
Fotograf
T: 8715 3042
E: lk@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotograf
T: 8715 3043
E: jbra@adm.au.dk

Anders Trærup
Fotografelev
T: 8715 3043
E: avt@adm.au.dk

Nikolai Lander
Grafisk designer
T: 8715 3102
E: nl@adm.au.dk

Hreinn Gudlaugsson
Grafiker
T: 8715 3101
E: hrg@adm.au.dk

Katrine Brandt Møller
Grafisk designer
T: 8715 3285
E: kbm@adm.au.dk

Astrid Friis Reitzel
Grafisk designer
T: 8715 3102
E: afr@adm.au.dk

Tidsplan på plads for lønforhandlinger

De årlige lønforhandlinger er udskudt fra foråret til efteråret, og nu er tidsplanen for, hvornår de præcis skal foregå, faldet på plads.

1.-24. september – Forberedelse af den lokale proces mellem ledere og tillidsrepræsentanter, herunder udmelding af indstillings- og ansøgningsperiode.

24. september – Forhandlingsperioden påbegyndes.

9. november – Alle forhandlinger er afsluttede, så eventuelle lønstigninger kan udbetales i 2012.

Se mere på HR-portalen på medarbejdere.au.dk/administration/hr

Michael Christiansen genudpeget til bestyrelsen

Aarhus Universitets bestyrelse besluttede onsdag den 13. juni at genudpege formand Michael Christiansen som medlem af Aarhus Universitets bestyrelse for perioden 1. februar 2013-31. januar 2017.

Michael Christiansen blev medlem af Aarhus Universitets bestyrelse den 1. februar 2009 og har siden 1. februar 2011 været formand. Ud over at være formand for Aarhus Universitets bestyrelse er Michael Christiansen desuden bestyrelsesformand i Danmarks Radio.

Foto: Jesper Røis

Administration og institutter giver håndslag på samarbejde

ADMINISTRATION Hvornår har forskerne og underviserne brug for administrationen, og hvordan kan arbejdet med at sikre universitetets kerneydelser bedst løftes i fællesskab? De spørgsmål skal blandt andet institutledere, funktionschefer og administrationschefer fremover mødes og aftale hvert år.

Af Kristian Serge Skov-Larsen og Marie Groth Andersen

kssl@adm.au.dk og mga@adm.au.dk

”Fælles grundlag for samarbejde”. Titlen på den nye ramme for aftalerne mellem administrationen og institutterne siger ganske præcist, hvilken opgave der skal løftes.

– Det er vigtigt at skabe et fælles udgangspunkt for, hvem der skal lave hvad. Det sikrer vi ved, at institutterne og administrationen mødes og taler om, hvordan administrationen kan understøtte institutterne og dermed universitetets forskere og undervisere, forklarer Christina Breddam, der er konstitueret vicedirektør for AU Kommunikation og har stået i spidsen for den gruppe, der har arbejdet med de nye retningslinjer for samarbejde.

Op i helikopteren

Den nye samarbejdsform betyder rent praktisk, at institutlederne sammen med deres sekretariatsledere fremover skal mødes med repræsentanter for vicedirektørområderne hvert år for at lave en gensidig aftale om, hvilke opgaver de har brug for, at administrationen løfter. Steen Harrit Jakobsen er administrationschef for det administrative center på Health, og han forventer, at det giver mulighed for at lægge et mere overordnet perspektiv.

– Vi vil kunne bringe diskussionen lidt væk fra de konkrete ydelser og hæve os lidt op i helikopteren og se, om de administrative centre generelt leverer det, der efterspørges. I dagligdagen skulle vi gerne finde løsningerne på de konkrete problemer, men ved de årlige møder kan vi diskutere det samlede service-niveau og se, om der er nogle områder, der skal opprioriteres

eventuelt på bekostning af andre, siger han.

Ramme for dialog

Til brug for dialogen har vicedirektørområderne udarbejdet beskrivelser over de ydelser, de kan tilbyde. Det skal ikke ses som et bestillingskatalog, men i stedet som en oversigt over de vidt forskellige kompetencer, organisationen rummer, fortæller Christina Breddam.

– Beskrivelserne er tænkt som et oplæg til en dialog om, hvilke ydelser der kan være relevante for det enkelte institut, og hvilke opgaver der er vigtige at få løst først. Det giver en afklaring af, hvor vi skal lægge fokus, og hvordan vi kommer i ”sync” med hinanden, forklarer hun.

Fordi der stadig arbejdes med de præcise retningslinjer for samarbejdet, igangsættes møderunden mellem administrationen og institutterne i år først i august og september. Men allerede fra næste år indledes møderne i maj og juni.

Steen Harrit Jakobsen ser først og fremmest den nye model som et redskab til at få forskere, institutter og administration til at tale sammen.

– Dialogen er hele forudsætningen for, at den administrative model kan fungere. I dagligdagen, hvor vi alle sammen har så travlt med driftsopgaver, kan man nemt glemme at se de større linjer. Derfor er det godt at få skabt et forum for de overordnede diskussioner, siger han.

At dialogen er central i den nye model, bakker Søren Kjærgaard op om. Han er institutleder på Institut for Folkesundhed og kan altså efter sommerferien se frem til det første dialogmøde med Steen Harrit Jakobsen. Søren Kjærgaard er især glad for, at den nye samarbejdsform ikke kræver, at der bli-

Foto: Lars Kruse

Det er vigtigt at skabe et fælles udgangspunkt, forklarer Christina Breddam, der er konstitueret vicedirektør for AU Kommunikation og har stået i spidsen for den gruppe, der har arbejdet med de nye retningslinjer.

ver sat pris og tidsforbrug på hver eneste administrative ydelse.

– Hvis alt skulle prissættes i faste aftaler, ville administration blive reduceret til en ren vare, og det mener jeg ikke holder i det lange løb, fordi vi i stedet bør have en dialog mellem brugerne og administrationen på alle niveauer. Det handler om at skabe en overordnet forståelse og blive enige på en lidt mere fleksibel måde.

Skal også bruges til at vælge fra

Institutlederen forventer dog ikke, at man slipper for i en eller anden grad at sætte kroner og ører på de administrative ønsker, da de jo i sidste ende skal prioriteres og betales. Og netop prioritering af administrationen bliver en af udfordringerne ved den nye model, forventer Søren Kjærgaard.

– Der er ingen tvivl om, at det er nemmere at blive enige om at løse nye opgaver frem for at

skære nogle af de eksisterende væk. Det er risikoen ved modellen set fra min stol. For at den administrative sektor ikke bare vokser, er det vigtigt, at dialogen også bliver brugt til at vælge fra. Samtidig skal eventuelle rationaliseringsgevinster bruges til at gøre administrationen billigere og ikke til at indføre nye kontrol-lag, siger Søren Kjærgaard og understreger, at det kræver stort ledelsesmæssigt fokus at bevare effektiviteten, når ”varen” – den administrative service – kun kan købes ét sted.

Viden om mangler kommer af sig selv

En af de vigtigste forudsætninger for den nye dialogmodel er, at institutlederne har fingeren solidt plantet i instituttets administrative muldjord og ved, hvilke ydelser forskerne og de studerende efterspørger. Den del gør dog ikke Søren Kjærgaard specielt bekymret.

– For det første har vi allerede dialogen internt på instituttet, og for det andet er forskerne og underviserne de første, der står på mål, hvis de studerende oplever administrative problemer, og de er gode til at bringe problemerne videre. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at hvis der er noget, folk er utilfredse med, så kommer det hurtigt ind forbi sekretariatslederens eller mit bord. Den del kommer helt af sig selv. Den store udfordring ligger hos centrene, der skal reagere på vores signaler og løbende omprioritere i administrationen, så den lever op til de behov, der bliver synliggjort, siger han. ■

NÅR HELE INDSTILLINGEN TIL ”FÆLLES GRUNDLAG FOR SAMARBEJDE” ER SKREVET FÆRDIG I LØBET AF SOMMEREN, VIL DEN BLIVE OFFENTLIGGJORT PÅ MEDARBEJDERE.AU.DK.

Foto: Søren Kjeldgaard

Folkeuniversitetet åbner for AU-ansatte 15. august

Vil du som AU-ansat eller AU-alumne gratis på et efterårshold på Folkeuniversitetet, bør du skrive den 15. august i kalenderen. Klokken 10 den dag bliver der nemlig åbnet for tilmeldingen til denne populære ordning via Folkeuniversitetets hjemmeside. Netop fordi fripladserne er så populære, vil det fra i år ikke være muligt at tilmelde en gratis ledsager. På den måde skulle det begrænsede antal pladser gerne strække lidt længere.

Programmet for Folkeuniversitetets efterårsemester vil blive hustandsomdelt i starten af august og offentliggjort på fuau.dk

AU underskriver udviklingskontrakt

Tolv konkrete målepunkter fordelt på syv overordnede mål. Det er, hvad Aarhus Universitet forpligtede sig til at opfylde, da uddannelsesminister Morten Østergaard og bestyrelsesformand Michael Christiansen den 21. juni underskrev Aarhus Universitets nye udviklingskontrakt. Især uddannelsessiden får stor opmærksomhed i den nye kontrakt, idet halvdelen af målepunkterne omfatter emner som gennemførelsestid, studentertilfredshed og beskæftigelsesgrad.

Se mere om udviklingskontrakten på au.dk

>> FORTSAT FRA **FORSIDEN**

Ny rapport: Her er barriererne for interdisciplinaritet

og dens impact udelukkende via citationer er som at kigge ind i en lejlighed gennem nøglehullet. Det siger for eksempel ikke noget om den langsigtede samfundsmæssige nytte af samarbejdende forskning.

”Argumentet bør være, at vi skal i gang med at besvare de helt store samfundsmæssige spørgsmål, som ikke kan løses af en enkelt faglighed alene.

Allan Flyvbjerg, dekan på Health

Rapporten er første spadestik, men vi har brug for at komme to-tre længere ned, siger han.

Allan Flyvbjerg hæfter sig ved rapportens konklusioner om, at manglende incitamenter og for mange institutionelle barrierer kan spænde ben for forsknings-samarbejdet.

– Jeg tror, at interdisciplinaritet skal faciliteres top-down. Ikke sådan at forstå, at universiteternes ledelser skal bestemme, hvad der skal forskes i. Men vi skal sige, at ”vi vil det her” og ændre universitetets strukturer, så de gør samarbejdet nemmere, sådan som vi har gjort det i Aarhus.

Forventer at få ret på plejehjemmet

Dekanen mener, det er nødvendigt at være helt klar på, hvorfor man

ønsker interdisciplinær forskning, fordi det kræver en så stor indsats af alle deltagere.

Og det er ikke en god grund, at interdisciplinaritet er i vælten hos de danske og europæiske forskningsfonde, siger Allan Flyvbjerg.

– Argumentet bør være, at vi skal i gang med at besvare de helt store samfundsmæssige spørgsmål, som ikke kan løses af en enkelt faglighed alene. Og det er en meget omfattende opgave. Vi har brugt de sidste to-tre år på at italesætte nødvendigheden af interdisciplinaritet på Aarhus Universitet, og de reformer, vi har sat i gang, ser vi først de endelige forskningsmæssige resultater af om ti eller måske tyve år. Men jeg vil glæde mig til at sidde på plejehjemmet og se, at det var den helt rigtige beslutning, siger han. ■

!

UDVALGTE KONKLUSIONER FRA RAPPORTEN

- Dansk forskning har generelt en god overordnet produktivitet og impact.
- Dansk forskning ligger lavere end en række andre OECD-lande når det gælder graden af interdisciplinaritet i publikationerne.
- Der er et betydeligt samarbejde mellem våde og tørre videnskaber – men det er ifølge rapporten mere multidisciplinært end interdisciplinært. Det vil sige, at forskellige fagområder belyser

de samme problemer, men de bliver ikke tænkt sammen i udviklingen af nye, fælles løsninger.

- Interdisciplinær forskning har stor impact på de undersøgte områder, men kun hvis der udelukkende samarbejdes inden for de våde områder.

DEA og Damvad har undersøgt interdisciplinariteten inden for områderne ”genmodificerede fødevarer”, ”metabolisme og fedme” og ”vedvarende energi”, og den samlede rapport kan læses på dea.nu

Interdisciplinaritet er for topforskere med udsyn

FORSKNING PÅ TVÆRS En ph.d.-afhandling fra Copenhagen Business School tegner et portræt af, hvilken type forsker der bedst indgår i det interdisciplinære samarbejde. Det skal være faglige specialister med en lige mængde udsyn og forståelse for andre forskningsområder.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

Hvem får egentlig størst gevinst ved samarbejde på tværs af forskningsdisciplinerne, og hvordan ser den gode interdisciplinære forsker ud? Det er nogle af de spørgsmål, som postdoc Lars Alkærsig har undersøgt i sin ph.d.-afhandling fra Copenhagen Business School.

– De forskere, som får mest ud af at arbejde sammen med andre fagdiscipliner, er overvejende dem, der allerede har en lang track record af publikationer. Både stor erfaring og bred faglig viden øger muligheden for at kunne samarbejde på tværs, siger han.

Svært i starten af karrieren

Ved blandt andet at analysere bibliometriske data og publikationsmønstre inden for især sundhedsvidenskab har Lars Alkærsig og hans kolleger undersøgt, hvornår interdisciplinære forskningssamarbejder giver publikationer, der opnår højere faglig anerkendelse målt i publikationscitationer. Og mens topforskere kan vinde ved interdisciplinaritet, er det ikke altid tilfældet for de unge talenter.

– Når man er i begyndelsen af sin forskningskarriere og for eksempel lige har afleveret sin ph.d.-afhandling, kan det være vanskeligt at bevæge sig uden for sit eget forskningsområde, fordi man ikke har den fornødne faglige ballast. Vores analyser viser, at selvom man godt kan indgå i et

interdisciplinært samarbejde som ung forsker, vil udbyttet i form af citationer til publicerede artikler typisk være mindre, sammenlignet med mere erfarne forskere, siger han.

Det betyder ikke, at unge forskere skal afholde sig fra at indgå i interdisciplinære samarbejder, men det gode resultat kan udeblive, hvis man ikke har gavn af deltagelse af en forsker med erfaring i interdisciplinær forskning, siger Lars Alkærsig.

Hverken for lidt eller for meget udsyn

Men heller ikke alle topforskere er lige gode til at forske interdisciplinært, viser ph.d.-afhandlingen. Det kræver en vis mængde erfaring med tværgående samarbejde, før

fordelen melder sig i form af publicering i de virkelig prestigefyldte publikationer.

– Det kræver, at man har erfaring med at relatere sin egen disciplin til andre fagligheder. Det kan være svært for to videnskabelige områder at snakke sammen; metoden og det videnskabelige sprog kan være forskelligt. Det kan være grundene til, at vores analyse viser, at erfarne interdisciplinære forskere får mere ud af et nyt samarbejde end dem uden erfaring, siger han.

Kurven over gevinsten ved tidligere interdisciplinær forskning er dog en omvendt U-formet kurve, fortæller Lars Alkærsig. Samarbejder man som forsker for meget med andre fra vidt forskellige discipliner, mindskes den

publikationsmæssige gennemslagskraft af ens forskning.

– Vi mennesker har nok en begrænset evne og tid til at lære ny viden. Hvis du som forsker så at sige ved noget om mange forskellige ting, er din dybdegående viden inden for et enkelt fagområde måske ikke stor nok. Interdisciplinær forskning drives derfor af de forskere, der har en tilpas stor viden om et antal forskningsområder til at kunne samarbejde, men ikke nok til, at de har mistet deres egen faglighed, siger han. ■

LÆS HELE LARS ALKÆRSIGS PH.D.-AFHANDLING PÅ OPENARCHIVE.CBS.DK

Horizon 2020 er på plads

EU's næste store rammeprogram for forskning, Horizon 2020, er blevet forhandlet endeligt på plads. Med et samlet budget på godt 600 milliarder kroner over syv år betyder det nye program en kraftig forøgelse af EU's støtte til forskningen. I øjeblikket får danske universiteter 2,34 procent af de forskningsmidler, som EU deler ud, og fastholdes dette tal, betyder Horizon 2020 over to milliarder kroner til forskningen i Danmark hvert år. Det nye rammeprogram forenkler også ansøgningsreglerne og har samtidig udpeget tre fokusområder: Videnskab i topklasse, Industrielt lederskab og Samfundsmæssige udfordringer.

Afsløring af nyt byggeri på Health

To nye parallelle bygninger, der skal huse fremtidens biomedicinske forskning, og en markant ændret facade med glasparti ud mod parken på den eksisterende Bartholin Bygning. Det er vinderforslaget fra Cubu Arkitekter A/S i Bygningsstyrelsen og Aarhus Universitets projektkonkurrence om udvidelse og renovering af Institut for Biomedicins forsknings- og undervisningsfaciliteter – et projekt til i alt 644 millioner kroner. Forslaget blev offentliggjort den 6. juni, og man kan se flere billeder af det nye byggeri på health.au.dk/aktuelt/byggeri

Illustration: Cubu Arkitekter A/S

AU-erfaringer: Interdisciplinær forskning kræver mod

FORSKNING PÅ TVÆRS Det årlige sommermøde på Aarhus Universitet satte også fokus på forskningssamarbejde på tværs. Interdisciplinær forskning kommer, når der er brug for den og kræver et fælles sprog og en gensidig respekt, lød konklusionerne fra tre inviterede forskere.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

100 AU-ansatte lyttede med i auditoriet, og endnu flere så med på livestreamingen, da interdisciplinaritet var til debat ved det årlige sommermøde i Søauditorierne.

Tre paneldeltagere fra tre af de nystartede interdisciplinære AU-centre diskuterede, hvor udfordringerne ligger ved at arbejde sammen med forskere fra andre traditioner og miljøer.

– Det er tvingende nødvendigt, at der er en gensidig respekt for hinandens faglighed og de forskellige måder at drive videnskab på. Kvantitative og kvalitative forskere har nogle gange lidt svært ved at forstå hinanden og respektere hinandens måder, fortalte professor MSO Lotte Meinert fra Center for Cultural Epidemics.

Forskere: opstår, når det er nødvendigt

Professor Anders Børghlum fra Centre for Integrative Sequencing sagde, at udgangspunktet for interdisciplinaritet ligger i den problem-

stilling, man ønsker at undersøge.

– Og hvis det er en problemstilling, der kræver, at man går sammen i interdisciplinære konstellationer, så er det det, man skal gøre. Og hvis ikke, kan man opnå fremragende videnskab ved at holde sig til sin faglighed alene.

Også professor Søren Rysgaard, Center for Arktisk Forskning mener, at samarbejdet som regel kommer, når der er brug for det.

– Så kan det selvfølgelig være, at man fysisk sætter folk i nogle centre og siger ”nu skal i snakke sammen”. Den model kan måske i første øjeblik virke en smule mærkelig, men jeg glæder mig til at få folk fra forskellige fagdiscipliner til at samarbejde, sagde han.

Rektor: Måske opdager man det ikke

I sin del af sommermødet bakkede rektor Lauritz B. Holm-Nielsen op om, at interdisciplinaritet ikke skal betyde mindre faglighed, og at alt ikke kan løses i et fagligt samarbejde. Men han understregede samtidig, at Aarhus Universitet har en forpligtelse til at være med til

at løse de store interdisciplinære samfundsudfordringer.

– Vi har en forpligtelse til at gå efter nybrud i forskningen, fordi vi er så stor en spiller i det danske videnssamfund. Men det betyder ikke, at vi skal gå i den anden grøft og glemme dybdefagligheden.

Lauritz B. Holm-Nielsen var ikke helt enig i, at samarbejdet kommer helt af sig selv.

– Jo, det kommer, når man har brug for det, men det er ikke altid, at man opdager, at man har brug for interdisciplinaritet. Det skader ikke, at vi fokuserer på noget af det, vi har været mindre gode til i fortiden.

Faglighederne skal ikke gøres ens

Anders Børghlum fremhævede, at det er hans erfaring, at det stiller store ledelsesmæssige krav, når forskere fra forskellige miljøer og institutter skal arbejde sammen.

– Interdisciplinaritet skaber selvfølgelig en hel del interdependens, og det betyder, at forskningen skal foretages i en vis sekventiel orden, hvor nogle grupper ikke kan komme

Foto: Jesper Rois

Anders Børghlum (t.v.), Søren Rysgaard og Lotte Meinert diskuterede interdisciplinaritet til dette års sommermøde.

videre, før andre er færdige. Vi er endnu ikke kommet så langt på mit center, men det vil komme til at kræve en vis styring, sagde han.

Lotte Meinert understregede, at man også skal lade være med at forsøge at ensrette alle samarbejdspartnere i et projekt.

– Det er enormt vigtigt, at faglighederne ikke bliver ens, at det ikke bliver en pærevælling af det samme. Men det kræver faktisk lidt mod at lade de andre forblive anderledes og ikke ville gøre dem til det, man selv er, sagde hun.

Det betyder dog ikke, at man skal afholde sig fra at udfordre hinanden.

– Vi skal være modige nok til at stille hinanden nogle af de der lidt frække spørgsmål – sådan lidt ”Kejserens nye klæder”. På den måde skubber vi hinanden ud over de grænser, som vi i vores forskellige discipliner tager for givet som selvfølgeligheder, så man på den måde bliver udfordret på noget af det grundlæggende. ■

Et middel – ikke et mål

FORSKNING PÅ TVÆRS Man skal kun forske interdisciplinært, hvis det giver mening. Sådan lød det fra panelet ved DEA's konference om interdisciplinaritet

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

-Vi kan se dagens udfordringer i rapporten fra topmødet i Rio. Kigger vi blot på behovet for rent vand og flere fødevarer, er det to problemstillinger, som det kun

kan gå for langsomt med at løse, og det kan kun ske med et interdisciplinært samarbejde.

Ordene er Peter Olesens. Han er formand for Det Strategiske Forskningsråds bestyrelse og kunne ligesom resten af deltagerne på DEA's konference om

interdisciplinaritet sagtens finde forskningsområder, hvor det er strengt nødvendigt, at flere discipliner samarbejder.

Men samtidig understregede både paneldeltagere og de øvrige deltagere, at interdisciplinaritet skal være et redskab og ikke

noget, der skal presses ned over alt forskning.

Ikke den nye løsning

Torben Klein, som er Managing Director i The Novo Nordisk Foundation Center for Basic Metabolic Research på Københavns Universitet, fortalte, at han i de sidste år har oplevet, hvordan flere og flere forskere bliver oprigtigt interesserede i at samarbejde om hinandens forskning og perspektiver. Men han understre-

gede, at man skal passe på med at gøre interdisciplinaritet til den nye løsning.

– Det er vigtigt, at man adskiller middel og mål, og der er noget forskning, som den enkeltfaglige forskning egner sig bedst til at løse. Vi skal ikke havne i den grøft, hvor vi gør interdisciplinaritet til svaret på alt. Det synes jeg, vi skal gøre noget ud af at kommunikere i debatten om fremtidens forskning, sagde han. ■

Et fælles AU-medie i nye rammer og med journalistisk kant

NYT MEDIE Arbejdsgrupperne er nu klar med indstilling for UNivers' afløser. Både ansatte og studerende ønsker fortsat et fælles medie, der viser AU's mangfoldighed og opbygger et fællesskab på tværs. Samtidig lægger grupperne op til, at det nye medie skal fokusere mere på dybdeborende journalistik.

Af Bjørg Tulinus
btu@adm.au.dk

Siden april har to grupper af studerende og medarbejdere løbende mødtes sammen med prorektor Søren E. Frandsen for at finde ud af, hvilket indhold og hvilke rammer der skal være for et nyt AU-medie. Og håbet for det nye medie – som arbejdsgrupperne foretrækker i avisformat – er helt klart.

– Det skal være en avis, hvor folk tænker: Den skal jeg bare læse. Den er vedkommende og ofte udfordrende, og så handler artiklerne om universitetet på en måde, så jeg kan genkende det, lyder det fra Tonny Brems Knudsen, lektor i statskundskab og med i arbejdsgruppen for medarbejderne.

Og selvom det er svært at ramme alle med et og samme medie, så peger begge grupper på, at det er det eneste rigtige, for det skaber fælles identitet og oplevelsen af ejerskab.

– Vi har et behov for at være fælles om noget. Der er en tendens til, at alt bliver mere og mere opdelt, men vi har brug for noget, der skaber sammenhæng på tværs, siger Thea Puggaard Frederiksen, der har været med i arbejdsgruppen for de studerende som repræsentant for Studenterrådet.

Åben og konstruktiv proces Grupperne blev nedsat efter den mediedebat, der kørte i foråret, hvor tre studenterorganisationer sendte et åbent brev til AU's rektor og bestyrelsesformand, hvor de foreslog en omlægning af det nuværende UNivers.

Universitetsledelsen satte derfor gang i dén proces, der nu munder ud i et indstillingspapir, som grupperne er enige om, og som kan læses og kommenteres af alle i en åben høring frem til slutningen af august.

– Det har været en rigtig god proces, fortæller Per Stounbjerg, formand for det akademiske råd på Arts og med i medarbejdergruppen omkring det nye medie.

– Der har været stor åbenhed og højt til loftet i diskussionerne, og det har også været interessant at høre, at vi jo som medarbejdere er meget forskellige og derfor også har forskellige ønsker til et nyt medie. Ting, der optager mig, er måske ikke de samme, som optager en TAP på et helt andet hovedområde, siger han.

Begge grupper er derfor nået

” Vi skal have en avis, der handler lidt mindre om ambitioner og flotte ord, og som i stedet går til biddet, når det handler om de problemer og udfordringer, AU og resten af verden står over for.

Tonny Brems Knudsen,
lektor i statskundskab

frem til en blandet buket af indhold, der blandt andet indeholder spændende forskningshistorier og artikler om store fælles sociale begivenheder. Helt centralt står også ønsket om mere debatskabende og dybdeborende journalistik, hvor avisen via grundig research belyser større og væsentlige temaer som for eksempel arbejdsmiljø og internationale tendenser inden for universitetsverdenen.

Klare afsenderforhold og redaktionel frihed

Baggrunden for de studerendes ønske om en omlægning af UNivers var blandt andet en generel usikkerhed omkring, hvem der egentlig står bag det nuværende UNivers, og hvor stor den redaktionelle frihed er. Spørgsmålet om klare afsenderforhold og redaktionel frihed har derfor fyldt en del på møderne. Både de studerende og medarbejderne betoner da også

ordet troværdighed som et afgørende parameter for det nye medie.

– Det er meget vigtigt, at avisen ikke bliver opfattet som en reklametryksag for ledelsen, siger Per Stounbjerg.

Og Tonny Brems Knudsen supplerer:

– Vi skal have en avis, der handler lidt mindre om ambitioner og flotte ord, og som i stedet går til biddet, når det handler om de problemer og udfordringer, AU og resten af universitetsverden står over for.

Grupperne foreslår derfor, at der udpeges en redaktionskomite, som blandt andet skal fastlægge de redaktionelle retningslinjer og sikre den redaktionelle frihed. I indstillingen anbefaler grupperne, at redaktionskomiteen består af syv medlemmer, fordelt på to VIP, to TAP, to studerende og en repræsentant for ledelsen.

– På den måde sikrer vi også, at mediet hele tiden dækker de historier, der rent faktisk optager folk. Og samtidig får hele organisationen et ejerskab til mediet gennem medlemmerne af redaktionskomiteen, siger prorektor Søren E. Frandsen, der har deltaget aktivt i de to arbejdsgrupper og på workshoppen, hvor cirka 50 studerende og medarbejdere diskuterede det nye medie.

De studerende bakker også op om indstillingen og herunder nedsettelsen af en redaktionskomite, fortæller Thea Puggaard Frederiksen.

– Jeg håber, det kan være med til at skabe et troværdigt medie, vi alle sammen har tillid til, siger hun.

Den foreslåede redaktionskomite får med andre ord en meget vigtig rolle på det overordnede plan, men skal til gengæld ikke blande sig i det daglige redaktionsarbejde, som den ansvarshavende redaktør får det fulde ansvar for.

Andre forudsætninger

For at et nyt AU-medie skal lykkes, er der en række andre forudsæt-

Omkring 50 ansatte og studerende var den 10. maj indbudt til inspirationsdag, og input herfra er med til at danne baggrund for den indstilling, der nu er sendt i åben høring.

ninger, som grupperne har peget på i løbet af processen. For eksempel savner både medarbejdere og studerende en klar opdeling mellem nyhedsstof og så de nødvendige informationer om for eksempel eksamenstilmelding eller rejseeregler.

– Der skal være et klart skel mellem det, man kalder need to know-information og det, man kalder kommunikation. Og alle need to know-informationer skal være at finde på nettet, siger Per Stounbjerg.

Han og de øvrige i arbejdsgrupperne har derfor indføjet en række forudsætninger i indstillingen, som handler om, at det nye AU-medie kun kan fokusere på den vedkommende journalistik, hvis der så netop findes steder på nettet, der tager sig af de øvrige informationsbehov. Det gælder blandt andet også en udvidet elektronisk kalender og et særligt debatsite,

hvor den løbende debat kan foregå.

– En avis kan aldrig være lige så dynamisk som nettet, og vi vil jo alle sammen rigtig gerne have en levende og engageret debatkultur på universitetet. Derfor foreslår grupperne, at debatten flyttes til nettet, og at avisen så i stedet samler op på debatten i form af de dybdeborende artikler, der kan belyse emnerne journalistisk, og som kommer hele vejen rundt, forklarer Søren E. Frandsen.

Prorektor glæder sig nu til, at alle kan læse gruppernes indstilling og sende eventuelle kommentarer frem til ultimo august. I begyndelsen af september forelægger han indstillingspapir og en sammenfatning af høringssvar for den samlede universitetsledelse. ■

LÆS INDSTILLINGSPAPIRET PÅ
AU.DK/NYTAUMEDIE

Der er ikke bedre alternativ

BIBLIOMETRI Aarhus Universitet er ikke helt tilfreds med forskningens pointsystem, men vil foreløbig bevare det.

Af Helge Hollesen
hho@adm.au.dk

Giv den tid, indtil der er et bedre alternativ.

Med den melding laver Aarhus Universitet en åbning til andre måder at måle forskningens output og gennemslagskraft, end hvor den bliver publiceret.

Det fremgår af en evaluering af den bibliometriske forskningsindikator (BFI), der er med til at fordele en del af forskningsbevillingerne.

Evalueringen viser, at de øvrige danske universiteter, med undtagelse af Danmarks Tekniske

Universitet, vil fortsætte med BFI. Derimod lyder det fra Aarhus, at målinger af citationer fra de enkelte publikationer ville være bedre til at styrke kvaliteten af forskningen og den internationale konkurrenceevne.

Business and Social Sciences ved AU mener dog, at ranking af et snævert antal toptidsskrifter er et mere nærliggende alternativ til BFI (se artikel her på siden).

Ingen negative konsekvenser
Når AU alligevel vil arbejde videre med BFI, er begrundelsen, at den foreløbig ikke har haft negative konsekvenser for universiteterne,

og at man bør høste flere erfaringer og videreudvikle systemet nogle år endnu.

Evalueringen fra AU noterer, at indikatoren ikke har haft indflydelse på forsknings- og publiceringskulturen på universitetet.

Det er rektor Lauritz B. Holm-Nielsen, dekan Allan Flyvbjerg fra Health og prodekan Per Baltzer Overgaard fra Business and Social Sciences, der har leveret universitetets bidrag til evalueringen, som er i høring frem til midten af juli. ■

SE HELE VURDERINGEN AF DEN BIBLIOMETRISKE FORSKNINGSINDIKATOR PÅ AU.DK/UNIVERS

Nemme point skævvrider fordelingen af forskningspenge

BIBLIOMETRI Skal hovedområderne til at lave deres egne smalle lister med særlig prestigegivende tidsskrifter til fordeling af forskningspenge? Det mener prodekan Per Baltzer Overgaard fra Business and Social Sciences. Her vil ledelsen allerede nu afskaffe det nuværende pointsystem for forskning. Men det forslag møder modstand blandt nogle af forskerne på BSS.

Af Helge Hollesen
hho@adm.au.dk

På nogle fagområder er det alt for let for forskerne at publicere artikler, der tjener penge hjem til forskningen. Og det skævvrider fordelingen af penge mellem fagene inden for et hovedområde, mener Per Baltzer Overgaard, der er prodekan på Business and Social Sciences (BSS).

BSS anbefaler derfor i en evaluering af den såkaldte bibliometriske forskningsindikator BFI, at den allerede nu afskaffes i sin nuværende form.

BFI indgår i grundlaget for fordelingen af en del af bevillingerne til forskning mellem universiteterne. Den giver point til danske forskere og deres universitet, når de offentliggør deres resultater hos tidsskrifter og forlag opført på de lister, som mere end 60 faggrupper har udarbejdet som et mål for kvalitetssikring.

Faggrupper har for mange tidsskrifter

Per Baltzer Overgaard mener imidlertid, at nogle faggrupper har for mange tidsskrifter, hvor de kan publicere deres resultater. Og når listen er lang, er der også flere tidsskrifter i den femtedel af listen, der udløser flere point og penge.

– Det er helt uacceptabelt, at man aldrig har diskuteret en tværgående kvalitetssikring af lister, siger prodekanen.

Som eksempel nævner han listerne for henholdsvis nationaløkonomi og erhvervsøkonomi.

– Ingen har diskuteret, hvilken faggruppe der er størst. Nu er det endt med, at erhvervsøkonomi har næsten tre gange flere tidsskrifter end nationaløkonomi i den bedste femtedel af de to faggruppers lister. Dermed har man implicit sagt, at det er tre gange så svært for en nationaløkonom at score point. Og det får betydning, når fagmiljøerne skal have penge på grundlag af deres indtægter, siger Per Baltzer Overgaard, der selv er nationaløkonom.

Mere kredit til excellence

Per Baltzer Overgaards alternativ til BFI er at måle, hvor meget forskere bliver citeret, og hvor meget impact der er for de tidsskrifter, de publicerer i. Problemet er, at den type målinger kun spiller en lille rolle for humanistiske og samfundsvidenskabelige discipliner i dag.

Derfor har BSS-ledelsen bedt hver institutleder om at lave en mere snæver liste over tidsskrifter, der er særlig vigtige for fagområdet. De snævre lister skal erstatte de enkelte faggruppers længere lister som grundlag for fordelingen af penge inden for hovedområdet.

– Vi bliver nødt til at have tids-

skrifter, der fremhæves som særlig fremragende og i højere grad krediterer research excellence, mener Per Baltzer Overgaard. Han er enig i de tiltag, som Copenhagen Business School og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet i København allerede har indført.

På CBS måles forskernes publiceringer på, om de sker i tidsskrifter på internationale rankinglister. Søsterfakultetet i København bruger på hvert fagområde kun fem tidsskrifter fra højeste niveau på tidsskriftlisterne som grundlag for at belønne forskere.

– Har man ambitioner om at være internationalt fremragende, kan det ikke nytte at publicere i tidsskrifter, som ingen steder har international credit, siger Per Baltzer Overgaard.

Ikke fuld tilslutning

Den holdning møder kritik i nogle af fagmiljøerne på BSS.

– Der er bestemt ikke fuld tilslutning til prodekanens synspunkter, siger professor Henrik Høegh-Olesen, der er institutleder på Psykologisk Institut og formand for faggruppen for psykologi.

– Vi er udmærket tilfredse med BFI, selvom den ikke er problemløs. Den har også den fordel at være et fælles mål til at sammenligne institutter og universiteter. Med hensyn til listernes længde, kan det være, økonomerne har

nogle særlige omstændigheder, som jeg ikke skal blande mig i, men de er ikke alle steder, siger Henrik Høegh-Olesen.

Et dilettantisk tiltag lyder dommen fra Gorm Harste, der er lektor på Institut for Statskundskab og formand for faggruppen for sociologi.

– Internationaliseringen af forskningen betyder, at den i dag er meget mere specialiseret, end mange universitets- og forskningsledere er klar over, tror jeg. For mange er det derfor vigtigt at publicere i specialiserede tidsskrifter frem for et "toptidsskrift". Så er det ødelæggende at sige, at kun 10-20 tidsskrifter skal topnomineres, siger Gorm Harste.

Er det ikke rimeligt med et sammenligneligt grundlag mellem fagene, når et hovedområde skal fordele penge?

– Jeg tror, det vil være fagfordrejende. Set udefra er der toptidsskrifter. Indefra er det mere prestigefyldt og væsentligt at skrive i de rigtige specialiserede tidsskrifter. Desuden har det vist sig, at forskere både publicerer og refererer meget bredt. Så der er mange forskellige opfattelser af, hvilke tidsskrifter der er væsentlige.

Opbakning til toplist

Per Baltzer Overgaard erkender, at mere snævre tidsskriftlister ikke tilgodeser alle forskere.

– Men det er jo det, prioritering handler om. Ingen systemer er 100 procent fair over for alle forskningsområder. Derfor må ministeriet tage problemet op, hvis man vil omfordele store beløb inden for hovedområderne, og det ved jeg, nogen ønsker skal ske. Det kan potentielt flytte mange penge mellem institutterne, siger Per Baltzer Overgaard.

Professor Torben M. Andersen fra Institut for Økonomi støtter ledelsens udspil.

– Faggruppen for nationaløkonomi har så mange tidsskrifter på højt niveau, at det ikke helt matcher miljøets opfattelse af rangordningen mellem de forskellige tidsskrifter, siger Torben M. Andersen, der er formand for faggruppen.

Han mener, instituttet kan få "rimelig opbakning" hos forskerne med en toplist inspireret af den uofficielle såkaldte "franske liste", som økonomerne måler sig på. Listen har fire niveauer og et stjerniveau. Der er lister både for generelle økonomiske tidsskrifter og tidsskrifter fokuseret på specifikke fagområder.

– Det giver mulighed for, at de mere specialiserede forskere også kan score højt. Hvis vi vælger stjernetidsskrifterne for både det generelle og de specifikke fagområder, vil det ikke være helt forkert med en liste på 50 tidsskrifter, mener Torben M. Andersen. ■

Det bedste sted at se i ferien

Af UNivers-redaktionen

univers@au.dk

Semesteret er slut, de sidste eksaminer er næsten afviklet, og for de fleste nærmer sommerferien sig med hastige, solbeskinnede sandal-stormskridt. Nogle har måske allerede ferieplanerne helt parat, mens andre endnu ikke har planlagt alle friugernes detaljer. Men hvad enten du leder efter et sted at tage hen eller bare gerne vil have tips til, hvad du skal se på det allerede planlagte feriemål, er der nu hjælp at hente.

UNivers har spurgt ni AU-ansatte om deres favorit-attraktion og fået svar, der rækker fra Anholts ørken til Beijings kejserpalads. ■

LÆS REJSETEMAET PÅ DE FØLGENDE TRE SIDER.

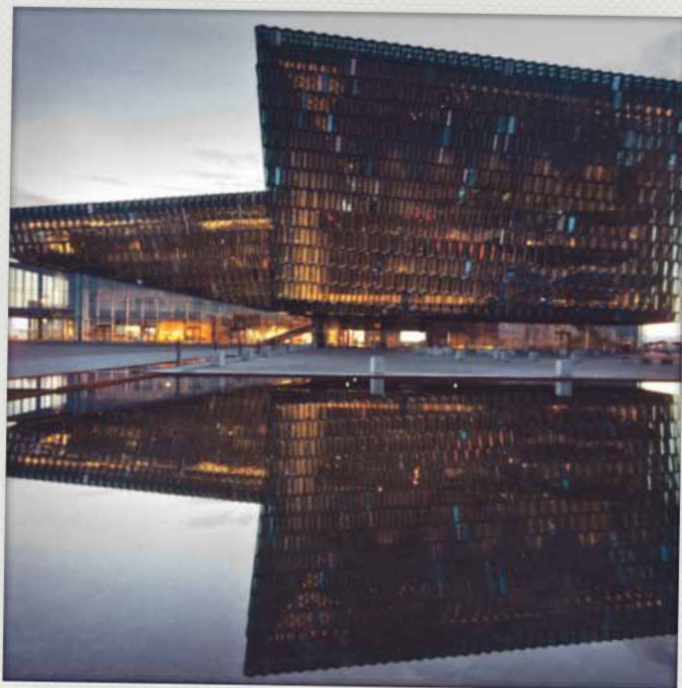
Et symbol på succes

Adriëne Heijnen, der er Senior Research Policy Adviser ved AU Forskning og Talent, opfordrer Islandsrejsende til at besøge en endnu lidt overset attraktion:

– På havneområdet i Reykjavík ligger Harpa – Islands nye imponerede musikhus og conferencecenter skabt af Henning Larsens tegnestue. Det er ikke kun selve det visuelle udtryk med Ólafur Eliassons fantastiske facade, som gør byggeriet specielt, men, i lighed med andre seværdigheder i Island, er det især fortællingerne omkring det, der skaber værdi.

– Opførelsen begyndte i Islands vanvittige fremgangstid umiddelbart efter millenniumskiftet. Da økonomien senere brød sammen, var der megen debat om, hvorvidt staten skulle bruge mange millioner for at undgå, at den halvfærdige bygning skulle stå som et spøgelsesikon på Islands fald. Den blev bygget færdig, og nu betegner Financial Times den som symbolet på Islands succesfulde genopbygning efter krisen.

– For mig rummer bygningen de paradoksale modsætninger, der kendetegner landet, og som jeg elsker det for: blomstringstiden og kollapset; det indre kunstneriske og det kommercielle; den vilde, voldsomme, men intense, smukke natur; den hensynsløse entreprenørånd samt folkets kreativitet og vilje til at overleve.

Harpa, Reykjavík

Den smukkeste plet i Danmark

Peter Wind, seniorbiolog hos DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi og ansvarlig for den såkaldte "rødliste", der opgør den danske naturs artsrigdom, og hvor truede de enkelte arter er.

– En af Danmarks smukkeste og måske lidt oversete naturpletter er øen Anholt midt i Kattegat. Man kan ikke komme frem og tilbage på én dag med færgen, så hvis man vil besøge øen, kræver det en overnatning, og derfor er det nok et fåtal af danskere, der har været der. Det helt unikke ved Anholt er Ørkenen, som fylder 3/4 af hele øen. Bortset fra Råbjerg Mile er den det største ørkenområde i Nordeuropa og er langsomt dannet siden sidste istid i læ af den moræne-knold, der også udgør øens højeste punkt. Der går en række hjulspor igennem ørkenen, hvor man kan gå ud til øens østlige fyrtårn. Her er der udsigt over "Totten", der er et naturreservat, hvor man kan være heldig at se begge Danmarks sælarter, den grå sæl og den spættede sæl.

– Selvom der måske ikke er så mange, som besøger Anholt, så er der nogen, der har fået øjnene op for dens natur, for jeg har i foråret udbudt en naturtur til Anholt i august for Botanisk Forenings medlemmer, og den blev udsolgt i løbet af 36 timer. Det er ikke hver dag, det sker for den slags arrangementer.

LÆS MERE PÅ ANHOLT.DK

Anholt

Multimedie

Birte Poulsen er le...
i det antikke Rom:

– De fleste besøge...
værker som Panthe...
mer til, for eksemp...
Palazzo Valentini m...
slutningen af 1500...
privathuse fra kejs...
og er nu tilgængelig...
er luksuriøst udsme...
den romerske overl...
italienske arkæolog...
lige ressourcer på e...
multimedier, der g...
mer, at man bevæg...
Palazzo Valentini g...
blik i, hvordan patr...
kejsertid – det giv...
lighederne i 2012.
LÆS MERE PÅ PALA...

En intellektuel – for de fodbo

Økonomiprofessor Nab...
som selv stammer fra d...
var kendt som Calcutta

– Mange anser Kolkata...
den har gennem årene f...
flere nobelprismodtager...
Tagore og økonomen An...
præger især bybilledet v...
bedste universiteter i he...
og på College Street er d...
praler også meget af sin...

– Byens 15 millioner in...
man er i en storby med st...
i de senere år har en rive...
Kolkata også et godt sted...
bold, i lighed med Danma...
resten af Indien, hvor de e...

er genskaber det antikke Rom

ktor i klassisk arkæologi og forsker

de i Rom har set enestående antikke bygnings-
en og Colosseum. Men nye seværdigheder kom-
el de romerske patricierhuse udgravet under
midt i Rom. Da man opførte Palazzo Valentini i
-tallet, lagde man fundamenterne ned i to store
ertiden, og de er siden 2005 blevet udgravet
ge i paladsets underjordiske kældre. Husene
lykkede og må givetvis have tilhørt familier af
klasse. Fundene er i sig selv fantastiske, men de
giske myndigheder har desuden brugt betragte-
en udstilling med brug af de nyeste former for
enskaber rummene, så man rent faktisk fornem-
er sig rundt i de romerske huse. Et besøg under
iver ikke blot den besøgende et fantastisk ind-
cierfamilier boede i Roms centrum i den sene
er også et glimrende indtryk af formidlingsmu-

PAZZOVALENTINI.IT

Paris

Sejltur og skovtur på Bastillepladsen i Paris

Svend Erik Larsen, professor i litteraturhistorie:

Bastillepladsen i Paris er ikke kun fransk revolutionshistorie fra 1789 til 1968, larmende storbytrafik og caféliv. Man kan også få en tur på vandet eller i skoven. Bag operaen går man op på den smukke rød-stensjernbanebro, Viaduc des Arts, der 1859-1969 i 2. sals højde førte et tog ud til Vincenneskoven. Midt i 1980'erne blev den lavet om til en ca. 5 km lang sti, Promenade Plantée, med træer, beplantning og små hvilesteder undervejs. Her kan man slentre med udsigt over byen fra en ny vinkel, mens byen stadig pulserer på boulevarderne langs ruten. Man kan også sejle fra Bastillepladsen - over for operaen går en flodbåd på Canal Saint Martin. På den driver man på et par timer gennem det gamle Paris og ender ude ved Parc de la Vilette. Her er der blandt andet eksperimentarium og et fantastisk musikmuseum.

el storby oldtossede

panita Datta Gupta,
den vestbengalske hovedstad, der tidligere

for at være Indiens kulturelle hovedstad, og
ostret nogle af landets største tænkere og
re som eksempelvis forfatteren Rabindranath
nartya Sen. Den intellektuelle atmosfære
ed Presidency University, som er et af de
le Indien. I området omkring universitetet
er mange spændende boghandlere, og byen
stærke teatertradition.
dbbyggere er med til at give en følelse af, at
or befolkningstæthed og masser af trafik, og
de økonomisk udvikling taget fat. Faktisk er
at tage hen for fodboldinteresserede, fordi fod-
rk, er meget populært i Vestbengalen modsat
r mere optagede af nationalsporten cricket.

Kolkata, Indien

Mutters alene i millionbyen

For lektor i litteraturhistorie Tore Rye
Andersen er Central Park et must, når han besøger New York:

– I Central Park i New York er der også en park i parken, The Ramble, hvor stierne snor sig så meget rundt om hinanden i et kuperet terræn, at man fuldstændig kan miste orientering og stedsans i mangfoldig-heden af farvestrålende amerikanske planter og et rigt dyreliv. The Ramble er anlagt som en vild have og er nærmest det eneste sted i New York, hvor man kan færdes uden at møde andre mennesker. Par-ken kan være en befriende oplevelse, efter at man har stæset rundt i byens gitter af retvinklede gader.
The Ramble har også ry for at være et populært udflugtsmål for ho-moseksuelle på ”gay cruising” og bliver kaldt ground zero for outdoor gay sex, men jeg har nu aldrig stødt på den slags aktiviteter.

New York

Smuk natur med masseturismen på god afstand

Irene Lundkvist-Houndoumadi er ph.d.-studerende ved Psykolo-gisk Institut og er græsk-dansk. Hun er opvokset i Grækenland i en forstad til Athen og flyttede til Danmark for at studere som 18-årig:

– Pelion er en lille halvø på det græske fastland, som byder på mas-ser af smuk natur. Der er både grønne olivenlunde, virkelig flotte strande og bjerge, hvor man kan stå på ski om vinteren. Jeg kan godt lide området, fordi det ikke er så turistet. Samtidig ligger der en masse små, hyggelige landsbyer i området, som har et traditio-nelt præg og minder mig om Grækenland, som det så ud lidt tilbage i tiden. Jeg kan især anbefale byerne Tsangarada, Vizitsa og Mi-lies, hvor man alle steder kan få god, traditionel græsk mad. I den noget større by Volos kan man på spisestedet Tsipouradika smage tsipouro, der minder om ouzo og med fordel kan nydes sammen med grækernes svar på tapas, mezedes.
– Det er nok nemmest at tage til Pelion i bil, men jeg har også prøvet at sejle rundt langs Pelions kyst, og det var usædvanligt smukt, vi så blandt andet store tun og delfiner, som svømmede helt tæt på båden.

Grækenland

Husk den indfødte guide

Peter Thostrup er vicecenterleder for iNANO og rejser ofte i Kina i forbindelse med centerets mange projekter i landet:

– Når man kommer til Beijing fremstår den som en moderne storby, hvor det traditionelle Kina alligevel stikker hovedet frem. Et besøg i Beijing bør også inkludere et besøg i den forbudte by, der er det gamle kejserlige palads fra 1400-tallet. De mange træbygninger kan virke lidt uoverskuelige og måske kedelige, når man kommer til den forbudte by som turist, men hvis man sørger for at booke en af de guidede ture, kommer paladset meget mere til live. Historien om, hvordan byggeriet var så dyrt, at det drev Kina på randen af bankerot, og hvordan stenpladerne til paladsets store trappe blev slæbt hundrede kilometer af 20.000 mand, er fascinerende. Over 1 million arbejdede på paladset over 15 år.

I det hele taget kan jeg anbefale, at man ikke rejser rundt i Kina på egen hånd, men hyrer lokale guider. Det er ikke fordi, landet er usikkert – det er nok mere sikkert end mange europæiske storbyer – men man får mere ud af oplevelsen med en guide.

LÆS MERE PÅ DPM.ORG.CN

Et smukt alternativ til E45

Thomas Schwarz Wentzer er lektor i filosofi, opvokset i Tyskland og har blandt andet læst på universitetet i Tübingen, der ligger tæt på Stuttgart i den sydlige del af landet:

– Da jeg læste i Sydtykland, forelskede jeg mig i den smukke natur og de historiske bygninger, der præger landsdelen, og jeg vil klart anbefale alle, der skal videre sydpå til sommer, at tage et smut væk fra motorvejen og følge den såkaldte barok-rute i stedet for. Ruten strækker sig over 100 kilometer og slutter ved Bodensøen, og på vejen kører man forbi de skønneste barok-slott og kirker. Når man så kommer til Bodensøen, er det en helt særlig oplevelse at besøge pilgrimskirken Birnau, hvor man finder de flotteste freskomalerier fra barokken. Selve klosterkirken ligger cirka 100 meter fra søen, og når solen spejler sig i vandoverfladen – og Alperne rejser sig i horisonten – så er du bare solgt.

Kina

humac

Checkliste til universitetet

- ☒ Kører Microsoft Office
- ☒ Passer til dine enheder
- ☒ Fantastisk til fotografier, film og musik
- ☒ Passer til netværket på dit uddannelsessted
- ☒ Hurtig, pålidelig og nem at bruge

GO!

MacBook Air

Alle burde have en bærbar, der er så avanceret. Og nu har alle muligheden.

Studierabat
på Apple
produkter

MacBook Air
m. 6% studierabat
fra kr. 7.613,-

Scan

Bliv medlem af humac

Vi giver dig mulighed for flere fordele og et større smil.

70215353 / humac.dk / shop.humac.dk

København: Vesterbrogade 12 / Gl. Mønt 12 / Magasin (Kgs. Nytorv)
Frederiksberg: Åboulevard 15 Aarhus: Fredens Torv 2 Odense: Vestergade 94
Lyngby: Lyngby Hovedgade 47 Aalborg: Lille Nygade 8 Vejle: Bryggen (Søndertorv 2)

humac

Iben Hjejle optager på AU

FILM-OPTAGELSE

Elsebeth Egholms krimier om journalisten Dicte Svendsen filmatiseres netop nu i Aarhus, blandt andet i Stakladen på Aarhus Universitet. UNlvers fik lov at være flue på væggen under optagelserne.

Af Marie Groth Andersen
mga@adm.au.dk

Det ligner en helt almindelig dag i Stakladen, hvor 30 studerende sidder og hænger over bærbare computere med notater og æbler flydende på bordene. Men det er det ikke. Pludselig marcherer skuespiller Iben Hjejle ind i kantinen.

I øjeblikket er et filmhold i gang med at filmatisere den aarhusianske forfatter Elsebeth Egholms krimier om journalisten Dicte Svendsen, som i filmatiseringen spilles af Iben Hjejle. Bøgernes handling foregår i Aarhus, og derfor finder mange af optagelserne sted i byen, blandt andet i Stakladen på Aarhus Universitet.

Timers arbejde for få sekunder film

Filmholdet opholder sig i Stakladen i flere timer, selvom kantinen kun skal udgøre kulissen for en scene, der fylder 30-60 sekunder i den færdige tv-serie.

– Sådan er det at lave film. Vi optager maks. 4-5 minutters færdig film på en dag. Det er meget tidskrævende, forklarer Peter Bose, der producent hos Miso Film, der producerer Dicte-serien for TV2. At så mange af optagelserne foregår ”on location” i Aarhus, er der ifølge producenten heller ikke noget ekstraordinært i.

– Det er en helt almindelig løsning, når vi skal optage en scene på en location, som vi ikke skal vende tilbage til flere gange i løbet af filmen. Det kan ganske simpelt ikke betale sig at bygge en kopi af for eksempel Stakladen i et studie, det vil koste flere hundrede tusinde kroner. De eneste miljøer, vi har bygget op i studiet, er Dictes hjem og redaktionen, som hun arbejder på, forklarer Peter Bose.

Afsløringen af Darcos fortid

I Stakladen sidder Darco, der er kæreste med Dictes datter Rose, bøjet over en bog. Han læser medicin på Aarhus Universitet. Dictes

Foto: Miso Film / Martin Dam Kristensen

I scenen, som blev optaget på Aarhus Universitet, ankommer Dicte i bil og marcherer målrettet ind i Stakladen, hvor hun konfronterer sin datters kæreste Darco med hans kriminelle fortid. Dicte spilles af skuespillerinden Iben Hjejle.

”Sådan er det at lave film. Vi optager maks. 4-5 minutters færdig film på en dag. Det er meget tidskrævende.

Peter Bose,
producent hos Miso Film

høje støvler klapper hen over det brune flisegulv. Hun stopper op, men spotter hurtigt Darco og marcherer direkte hen til ham.

– Mit navn er Dicte, jeg er Roses mor. Vi mødtes i går. Har du lige to minutter?

Den efterfølgende dialog er kort og afmålt, for Dicte har nemlig fået farten af Darcos kriminelle fortid, som involverer både handel med hash og biltyverier. Lina Bach, der er produktionsleder, forklarer, hvorfor den lille scene tager tid at få i kassen.

– Vi bruger først omkring 45 minutter på at sætte rekvisitter og udstyr op på hver location. Så skal scenen øves, så både statister og skuespillere er helt med på, hvordan de skal agere, når kameraet kører. Og i denne scene skal vi både bruge nærbilleder af Dicte og Darco, så vi kan se deres reaktion, derfor skal scenen optages flere gange, forklarer hun.

Kameraet kører

Det giver en del ventetid, som Iben Hjejle fordriver ved at sludre med sminkøren, som under optagelserne nidkært sørger for, at den kendte skuespillers rødblonde pandehår sidder perfekt, at læberne er fugtige og panden mat. Pludselig skratter walkie-talkie-systemet, som mange på filmholdet bærer

nøje med på monitoren og justerer skuespillerne undervejs:

– Iben, vi skal have lidt mere tempo. Vi skal kunne mærke, at du er mor. Vær lidt mere målrettet.

Iben Hjejle nikker og laver rutineret en ny prøve. Hun har tidligere medvirket i film som *Mifunes sidste sang*, *High Fidelity* og *Blinkende lygter* og er desuden kendt fra tv-serier som *Klovn* og *Anna Pihl*.

Ud over de to skuespillere og 30 statister er et hold på omkring 20 personer denne dag med til at sikre, at alt klapper, så filmholdet hurtigst muligt kan komme videre til næste location – et pizzeria i Aarhus midtby. ■

! OM TV-SERIEN DICTE

Tv-serien DICTE baserer sig på Elsebeth Egholms krimier om journalisten Dicte Svendsen. Den første roman *Skjulte fejl og mangler* udkom i 2002, dernæst udkom *Selvrisko* i 2004, *Personskade* i 2005, *Nærmeste pårørende* i 2006, og i 2008 udkom *Liv og lege-me*. Alle romanerne har Dicte som hovedperson.

Hovedrollen som Dicte Svendsen spilles af Iben Hjejle. Derudover medvirker skuespillerne Lene Maria Christensen, Lærke Winther, Dar Salim, Peter Schrøder og Lars Brygmann.

Tv-produktionen af DICTE koster i alt 70 millioner kroner og er bl.a. støttet af Aarhus Kommune.

DICTE forventes at ramme de danske stuer i løbet af foråret 2013, og serien strækker sig over ti afsnit.

Foto: Miso Film / Martin Dam Kristensen, Pressefoto fra TV2

Handlingen i Elsebeth Egholms krimier om Dicte foregår i Aarhus, derfor optages mange af scenerne i tv-serien forskellige steder i byen, blandt andet på Aarhus Universitet. Det er simpelthen for dyrt at bygge alle locations op i et studie, forklarer producent Peter Bose.

Lidt fakta til kaffen

DEN SORTE DRIK En ny rapport filtrerer det uvidenskabelige grums fra, når sandheden om kaffes effekt på helbredet brygges.

Af Peter Nicolaisen
pn@adm.au.dk

Vidensråd for Forebyggelse har sammen med en række forskere for nylig offentliggjort rapporten *"Kaffe, sundhed og sygdom"*, hvor de har sammenfattet al tilgængelig kaffeforskning for at finde frem til den sorte driks indvirkning på kroppen. Hidtil har kaffebønnerne været beskyldt for blandt andet at være abortfremkaldende og skadelige for hjernen. Ifølge forskningsoverlæge Kjeld Hermansen, Aarhus Universitets-hospital, som var formand for arbejdsgruppen, er der dog ingen grund til at frygte for sit helbred, hvis man har hang til den kontroversielle væske.

– Vi har overordnet ikke fundet nogen sundhedsskadelig effekt ved kaffedrikning,

tværtimod ser det ud til, at et moderat indtag på tre-fire kopper kaffe dagligt faktisk kan hjælpe med til at forebygge en række sygdomme som for eksempel type 2-diabetes og Parkinsons sygdom og faktisk også flere psykiske lidelser, siger han.

Hvis man har et meget højt indtag af kaffe, altså over seks kopper om dagen, kan man dog ikke bruge rapporten til støtte for et stort koffeinindtag.

– Vi ved ikke så meget om, hvad der sker med kroppen ved så stort et forbrug. Egentlig kan det også vise sig at være uskadeligt, men der er endnu ikke noget videnskabeligt grundlag at basere den påstand på, siger Kjeld Hermansen. En undtagelse gælder for personer med angstneuroser, hvor et højt kaffeindtag kan forværre tilstanden. I øvrigt kan gravide drikke op til tre kopper kaffe dagligt med sindsro.

Forskel i forbruget kønnene imellem

I rapporten har forskerne også været rundt om danskernes forbrugsmønstre i forhold til kaffe. Det viser sig, at en større andel af mændene end kvinderne drikker kaffe, nemlig 86 procent mod 76 procent. Samtidig drikker mænd i gennemsnit fire kopper om dagen, hvilket er én mere end kvinderne. Forskerne har også kigget på uddannelsesniveauets betydning for kaffedrikningen.

– Der tegner sig et billede af, at mænds kaffeforbrug er uafhængig af længden på deres uddannelse. Mandlige akademikere og håndværkere får lige mange kopper kaffe om dagen. Anderledes forholder det sig for kvinderne. For dem gælder det, at kvinder med lange uddannelser har et lavere forbrug end kvinder med korte uddannelser. De højtuddannede kvinder nøjes med at drikke lidt under to kopper om dagen, siger Kjeld Hermansen.

I forhold til alderens betydning for kaffeindtaget forklarer Kjeld Hermansen, at der er en tendens til et stigende forbrug af kaffe med en stigende alder. De 45-64-årige er således dem, der drikker mest kaffe, hele fem kopper om dagen i gennemsnit. Unge mennesker drikker ikke nær så meget kaffe, men til gengæld er de mere eksperimenterende med hensyn til at prøve nye brygningsmetoder og kaffeformer som eksempelvis espresso, macchiato, cortado og cappuccino, mener han.

Rapportens konklusion er altså, at man kan løfte kaffekoppen til munden med god samvittighed og måske endda tænke på det som en sundhedsfremmende handling. ■

Sådan slubrer de studerende

UNlvers har været rundt blandt de studerende for at spørge dem om deres forhold til den koffeinrige drik.

Fotos: Anders Trørup

LOUISE SCHRÖTTER JOHANNSEN
Arabisk og islamstudier, 24 år

Jeg drikker ikke kaffe, fordi smagen er forfærdelig. Tidligere har jeg prøvet at tvinge mig selv til at drikke en kop, men selvom jeg puttede både sirup og mælk i, kunne jeg ikke fordrage det.

NIS PETER ABLMANN
Historie og samfundsfag, 27 år

Kaffe er den luksusvare, jeg bruger flest penge på. Jeg elsker det, især espresso. Det er hyggen og den dybe milde smag, der tiltaler mig. I løbet af dagens første par timer skal jeg også gerne have en kop kaffe for at blive helt frisk, men det er mest smagen, jeg sætter pris på.

MARTIN TOLBOD
Økonomi, 26 år

Jeg kan rigtig godt lide kaffe, og jeg drikker nok mellem fire og otte kopper i løbet af dagen. Det er hyggeligt at sidde med en kop kaffe, når man sidder og læser, og den opkvikkende effekt er også dejlig at få i hverdagen.

MARTIN KRISTENSEN
Økonomi, 24 år

På en normal dag får jeg en kop. Typisk drikker jeg kaffe om morgenen for at komme i gang med dagen ved at få et koffeinkick. Jeg drikker kaffe for effektens skyld. Når jeg ikke drikker det, kan jeg godt falde i søvn til en forelæsning, hvis den ligger klokken otte om morgenen.

Sasha Viktor og Anna Harder har i deres speciale undersøgt, hvordan ungdomslitteratur bliver brugt i danske og amerikanske skoleklasser.

Foto: Søren Kjeldgaard

Magt, død og seksualitet i ungdomslitteraturen

UNGDOMSLITTERATUR Læreren vælger Riffbjergs Den kroniske uskyld, men eleverne vil læse vampyrserien Twilight. Hvordan kan det forenes – og hvad er det særlige ved dansk ungdomslitteratur? Det har to studerende sat sig for at undersøge.

Af Astrid Hellerup Madsen
ahm@adm.au.dk

Det er vores kærlighed til ungdomslitteratur, der har drevet projektet fremad, når det har været svært. Vi har begge to undervist i en årrække, og vi har set, at ungdomslitteratur kan noget helt specielt, siger Sascha Viktor.

Sammen med Anna Harder tager hun kandidatuddannelsen i didaktik på Institut for Uddannelse og Pædagogik. Netop nu sidder de midt i specialet, et speciale, som tager udgangspunkt i deres erfaringer fra arbejdet som folkeskolelærere.

– Vi syntes, at der var en masse rigtig god ungdomslitteratur, men eleverne ville ikke læse det i fritiden. Hvorfor ville de ikke det? Det satte vi os for at finde ud af, siger Sascha Viktor.

Fra Hillerød til USA

De to studerende lavede en undersøgelse på to skoler i Hillerød i en tidligere opgave. Den viste, at eleverne helst vil læse oversat litteratur i deres fritid. De fravalgte altså den danske litteratur til fordel for amerikansk og engelsk litteratur som for eksempel *Twilight*

og *Harry Potter*.

– Det drev os til USA, hvor vi nu har undersøgt, hvordan amerikanske elever og lærere forholder sig til ungdomslitteratur, og hvordan det bruges i undervisningen, siger Sascha Viktor.

I specialet arbejder de med to romaner, den amerikanske *Døde piger lyver ikke* af Jay Asher og danske Renée Toft Simonsens *Dømt til frihed*. Formålet er at blive i stand til at sige noget om ligheder og forskelle mellem dansk og amerikansk litteratur. Hvad kan den ene, som den anden ikke kan? Det spørgsmål krævede en tur til USA for at indsamle empiri.

– Vi endte med 12 dage i USA, hvor vi lavede interviews med lærere, spørgeskemaer til elever og snakkede med professorer og studerende på Illinois State University om vores emne, siger Anna Harder.

Et spørgsmål om prioritering Forberedelserne tog 1,5 måned, og undervejs løb de to studerende ind i forskellige problemer.

– Vi stødte på et praktisk problem, da vi skulle planlægge rammerne for vores tur. Der er en tidsforskel på syv timer, så når dem, vi skulle snakke med, var

mødt, skulle vi hjem at lave aftensmad, siger Sascha Viktor.

En anden udfordring var det meget anderledes amerikanske skolesystem, hvor den individuelle

”Der er mere på spil i den danske litteratur. Den spejler virkeligheden, hvor det hele ikke ender i en lykkelig slutning.

Sascha Viktor, snart kandidat i didaktik, Institut for Uddannelse og Pædagogik

elev ikke betyder så meget. Deres elever går efter fag og følger ikke den samme klasse år efter år.

– I Danmark ser vi dannelse som en måde at forme mennesker på. I skolen opdrager vi til medindflydelse og demokrati. I USA har de et mere klassisk syn på dannelse, hvor der er meget fokus på indlæring, siger Anna Harder.

– Vi kunne heller ikke inter-

viewe eleverne. Amerikanerne har et helt andet forhold til, at to fremmede vil stille spørgsmål til deres børn, det kan man ikke bare få lov til. Det var benhårdt arbejde, hvor utrolig meget tid gik med praktiske gøremål, uddyber hun.

Det betød, at de ikke skrev på specialet i den tid, de forberedte rejsen. Det empiriske skulle på plads først.

– Vi ville gerne have gang i skriveriet, men det kunne ikke lade sig gøre. Det var et par tunge måneder. Så rejsen var en prioritering: vi ville have det amerikanske perspektiv med.

Seksualitet, magt og død

Og så til resultaterne. På grund af det forskellige syn på elever og uddannelse i Danmark og USA spiller ungdomslitteraturen også to forskellige roller.

– I Danmark læser eleverne ungdomslitteratur i de ældste klasser. Tanken er, at de skal læse om problematikker, de kan identificere sig med. I USA læser de ungdomslitteratur tidligere, og deres litteratur er derfor anderledes, for eksempel er vold og sexscener ofte ikke så detaljeret beskrevet og mere underspillede, siger Anna Harder.

Karakteristisk for ungdomslitteratur er, at temaer som magt, seksualitet og død er til stede. Men undersøgelsen viser, at der er en forskel på, hvordan det præsenteres i amerikansk og dansk litteratur.

– Der er mere på spil i den danske litteratur. Den spejler virkeligheden, hvor det hele ikke ender i en lykkelig slutning. Den amerikanske er mere ”sugarcoated”, de unge efterlades ikke med en masse spørgsmål, siger Sascha Viktor.

– Den danske ungdomslitteratur er barsk, og mange ting er til diskussion. Det hænger sammen med formålsparagraffen: at elever skal kunne forholde sig til det, der står, i stedet for bare at acceptere det, uddyber hun.

Så når danske unge søger den oversatte litteratur i fritiden, er det fordi, det er sjovere at læse, forklarer Anna Harder:

– Her får de alle svarene. For eksempel i *Twilight*, hvor man ikke er i tvivl om, at Bella nok i sidste ende skal få Edward. Det ligner netop ikke det teenageliv, de selv lever – og det er åbenbart lettere at forholde sig til. ■

Fred til lands

Kollegierne i Universitetsparken, Kollegianerrådet og Eforen afholdte traditionen tro Sankt Hans-fest i Universitetsparken, hvor op imod 1000 studerende mødte op til en hyggelig aften. Inden da havde kollegierne varmet op til festen med en rask sportsdyst, hvor det blev afgjort, hvilket parkkollegium, der har håneretten i det næste år.

Til selve festen var der både båltale, midsommervise, livemusik, DJ, pølsevogn og tre barer, og så gjorde det mindre, at det var lidt svært at få ild i bålet i det våde vejr.

Flere rabatter på kollektiv transport

For 578 kroner om måneden vil studerende fremover kunne rejse lige så meget, de vil, mellem deres uddannelsessted og bopæl – og samtidig rejse frit i deres eget takstområde. Det bliver konsekvenserne af en ny aftale, hvor et flertal i folketinget vil lade et nyt ungdomskort afløse de hidtidige rabatter til studerende.

De nye kort kommer til at koste det samme som de eksisterende rabatter til studerende, men vil give flere rabatter på anden offentlig transport og er et resultat af en aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Enhedslisten.

Se mere på fivu.dk

Studentervæksthus på NorthSide

FESTIVAL På en stand på dette års NorthSide Festival hjalp entreprenante AU-studerende festivalen med at få feedback fra de mange deltagere.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
kssl@adm.au.dk

”Hvad ville du gøre, hvis du var festivaldirektør?”

Sådan lød spørgsmålet til deltagere i den såkaldte InnoSide-camp på dette års NorthSide Festival. Campen var stablet på benene af Studentervæksthuset og Center for Entreprenørskab og Innovation, og de mange studenterværksættere fra Aarhus Universitet havde fået en fri opgave af NorthSide: Involver brugerne i at give feedback på vores festival.

Kernen er den gode ide

En af feedbackmulighederne gik direkte under navnet ”festivaldirektøren” og var en slags interimi-

stisk udgave af banegårdens kendte fotoautomat, hvor de studerende kunne blive fotograferet med elektronisk påklippet skæg og blå briller samt en tekst med deres feedback til festivalen.

Bag ideen og udførslen af ”Festivaldirektøren” stod blandt andet Lauge Verner Rasmussen.

Til daglig læser han oplevelsesøkonomi, og den utraditionelle feedback-maskine er ikke den første gode ide, han har været med til at udvikle. Faktisk bruger han Studentervæksthuset, fordi han sammen med to andre studerende er ved at udvikle virksomheden Brightloops – en virksomhed hvis selve grundtanke er et website, hvor folk kan dele og prøve deres

gode ideer af.

– Vi gør op med den præmis, at andre kan finde på at stjæle ens gode ide. En ide er intet værd, hvis den ikke realiseres, og det kan vores website bidrage til. På websitet kan alle, der har lyst, komme med input til, hvordan de ideer, jeg lægger frem, kan blive bedre. Det giver mig et incitament til at hjælpe andre med deres ideer, fortæller Lauge Verner Rasmussen.

Mere om iværksætteri

Mere end 500 gæster benyttede sig i løbet af weekenden af InnoSide-teltets mulighed for at give NorthSide Festival feedback på deres arrangement, men derudover var teltet også en mulighed for at høre

InnoSide-campen, som gav feedback på Northside-festivalen, var arrangeret af Studentervæksthuset og Center for Entreprenørskab og Innovation.

Foto: Bo Amstrup

mere om Aarhus Universitet iværksættelsesmiljø, og hvordan de mange studerende blandt festivaldeltagere kunne bruge deres viden og kompetencer på nye måder.

GÅR DU SELV GÅR OG DRØMMER OM AT BLIVE IVÆRKSÆTTER ELLER KICKSTARTE DIT FORETAGSOMHEDSGEN, SÅ TJEK DINE MULIGHEDER PÅ ENTREPRENEURSHIP.AU.DK

Studenterrådet samler inspiration fra hele verden

STUDENTERPROTESTER Studenterrådet på Aarhus Universitet rustet sig til kampen mod forringelser af SU'en ved at samle erfaringer fra studenterbevægelser i hele verden.

Af Marie Groth Andersen
mga@adm.au.dk

Kampen mod de besparelser på SU'en, som regeringen varsler i 2020-planen, kommer formentlig ikke til at gå stille af sig. For Studenterrådet på Aarhus Universitet har taget initiativ til en international gruppe, der skal indsamle viden og erfaringer fra studerendes protestbevægelser i udlandet.

– I tilfælde af at det brænder rigtigt på herhjemme, vil vi gerne være klar til at kæmpe imod en eventuel SU-reform eller nedskæringer og forringelser af uddannelserne. Derfor samler vi inspiration fra hele verden i forhold til, hvordan man mobiliserer og organiserer en protestbevægelse, forklarer Simon Chievitz, der er koordinator

for Studenterrådets internationale gruppe.

I både Spanien og Canada har studenterbevægelser det seneste års tid kæmpet indædt mod forringelser af velfærden og uddannelsessystemet. Derfor havde Studenterrådet i juni inviteret spanske Aitor Tinico til at dele sine erfaringer med at starte den spanske protestbevægelse Democracia Real YA! (Reelt Demokrati NU!, red.).

Succes med sociale medier

Protestbevægelsen, der blandt andet kæmper for mere velfærd og borgerinddragelse og mod finansverdenens magt, har med stort held benyttet de sociale medier i mobiliseringen af bevægelsen.

Selvom de danske studerende endnu ikke er på vej på barrikaderne med bannere og protesttråb,

så fik Simon Chievitz dog meget ud af foredraget med Aitor Tinico.

– Jeg synes, det var meget interessant at høre Aitor Tinico fortælle om opbygningen af bevægelsen og om kommunikationsvejene internt i bevægelsen. Uanset om man mener, at de sociale netværksplatforme er et centralt politisk middel eller ej, så må man anerkende, at de i Spanien har været i stand til at mobilisere hundrede tusinder af mennesker til at gå på gaden, mange gange over en længere periode, forklarer han.

PÅ DEN INTERNATIONALE STUDENTERSIDE (SIDE 15) I UNIVERS KAN DU LÆSE MERE OM AITOR TINICO OG DEN SPANSKE PROTESTBEVÆGELSE.

BOLIG SØGES TIL FREMLEJE

International Centre ved Aarhus Universitet søger møblerede værelser til fremleje for udenlandske udvekslingsstuderende.

Maksimal afstand til Aarhus Universitet 10 km. Kælderværelser har ingen interesse.

Lejeperiode 6-12 mdr.
Fra d. 15. august 2012.

Udfyld venligst følgende formular:
au.dk/en/exchange/fremlejeformular
For spørgsmål kontakt os venligst på: housing@adm.au.dk

Denmark is still popular among Nordic students

New statistics published by the Danish Ministry of Science, Innovation and Higher Education show that a total of 5,569 students from other Nordic countries were studying a degree programme in Denmark in the 2010/2011 academic year. Only 604 Danes were studying in another Nordic country during the same period. The statistics also show that four out of ten students from other Nordic countries are still in Denmark one year after graduating.

Ideas for a summer in Aarhus

If you're going to be in Denmark this summer, and if you'd like a little inspiration about what's going on in and around Aarhus, the Aarhus Tourist Information Office is a good place to start. Their website is full of good ideas about things to do – not only when the sun is shining, but also for those rainy days that the Danish summer sometimes has up its sleeve (museums and café, for instance).

For more information, please go to: visitaarhus.com and press "English"

Photo: Lars Kruse

Indignant Spanish fighting for democracy on Facebook

STUDENT PROTESTS Facebook and Twitter can be used for much more than simply updating your status and keeping people informed of what you're doing. In Spain, hundreds of thousands of indignant Spanish students and citizens are using the social media to strengthen their protests against the system.

By Marie Groth Andersen
mga@adm.au.dk

The Spanish economy is in recession, almost 50% of the young people are unemployed, and the country has incurred huge debts. The seriousness of the situation has resulted in an increasingly active student protest movement, with students and other indignant citizens rising up in protest against the power of the financial system and the way the Spanish politicians are handling the crisis. One of them is Aitor Tinico, who is a member of a protest movement called *Democracia Real YA!* ("True Democracy NOW!", ed.).

In June he visited Aarhus University to report on how to mobilise a protest movement – for instance by using the social media. He regards the social media as an effective political tool when it comes to communicating your message and getting a protest movement off the ground.

He explained that the social media were open and easily accessible, which made joining a protest movement free of charge. You didn't have to join a union or party – you could just sit at home and keep up to date via Facebook and Twitter, commenting on or taking part in the actions that were advertised there if you wanted to. He said that the social media enabled us to join forces without being together in a physical sense, thereby giving us a strong public voice. Aitor Tinico has studied politics and public administration.

He also said that people wanted their politicians and the world of finance to be open and transparent, which is why it was so important that his own movement was open and transparent too.

Active on the streets and in cyberspace

Facebook and Twitter have paved the way to success for protest movements such as *15M*, *Juventud Sin Futuro* ("Young People without a Future") and *Democracia Real YA!* in Spain. But these movements are not restricted by cyberspace. One important part of their activities involves being seen and heard on the streets as well. As a result, over the past year the streets and squares of Spanish cities have regularly been filled with thousands of Spanish citizens protesting against the system. The movement has also walked from one city to the next to raise additional support.

Aitor Tinico explained that his movement had moved from the internet to the street, and that they did not distinguish between cyberspace and reality – in fact, the two spheres complemented each other. He believes that the social media will have a huge influence on the way we conduct politics in the future. In his opinion, the social media help to create a new paradigm for political expression which could be called "technopolitics".

Save the people!

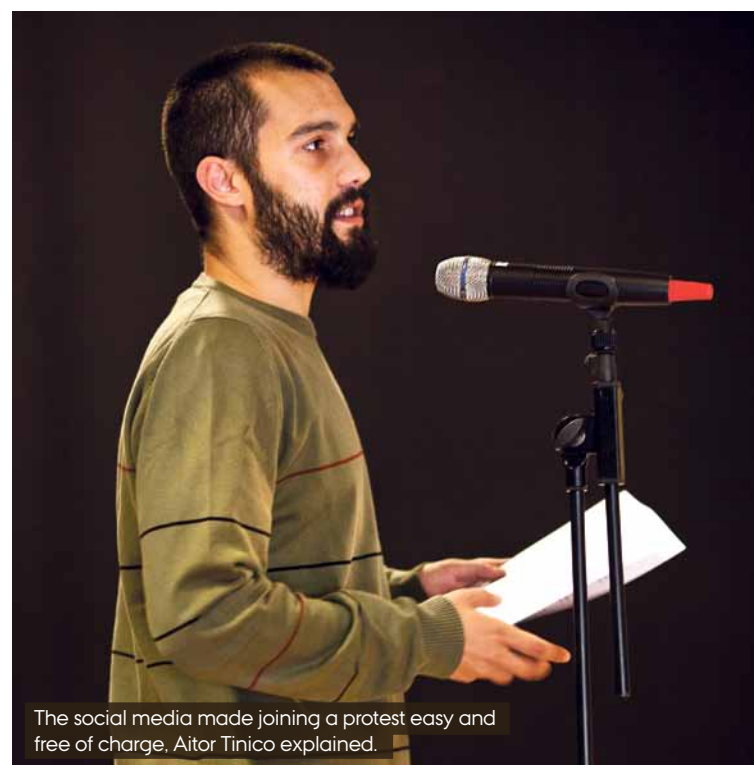
In Spain the financial sector was recently saved by an injection of capital from the EU amounting to

Aitor Tinico participated in a joint meeting with the student organizations at the University and the labour unions in Aarhus.

about 100 billion Euros to prevent the banks from collapsing. But Aitor Tinico said that this was not the end of the protest movement. It wasn't enough to save the banks – the people had to be saved, too.

As a result, his movement is now fighting to ensure that people are not held accountable for debts that have been created by the private sector. They are also fighting for the right to decent housing in the wake of all the property repossession that have occurred in Spain. And they are demanding a redistribution of the wealth of society. But most importantly of all: they are fighting for a more transparent form of democracy both in Spain and in the rest of Europe. ■

The social media made joining a protest easy and free of charge, Aitor Tinico explained.

Photos: Anders Trærup

AARHUS UNIVERSITET

"I tilfælde af at det brænder rigtigt på herhjemme, vil vi gerne være klar"

Læs, hvorfor studenterrådet samler udenlandske protesterfaringer på side 14

UNIvers

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ NYT AU-MEDIE ■ STUDIEPROJEKT

STUDENTER
SIDERNE

OG MEGET, MEGET MERE ...

New York

Kolkata, Indien

Paris

Grækenland

DET BEDSTE STED AT SE I FERIE

Fra Anholts ørken til Beijings kejserpalads. Rejsemålene spænder vidt, når AU-ansatte i UNlvers' store ferietema giver fif til attraktioner, du absolut må se. > SIDE 8-10

Harpa, Reykjavík

Kina

FIGHTING ON FACEBOOK

IN SPAIN THOUSANDS OF INDIGNANT SPANISH STUDENTS ARE USING THE SOCIAL MEDIA. A PROMINENT STUDENT LEADER VISITED AARHUS. READ MORE > PAGE 15

INSPIRATION FRA HELE VERDEN

STUDENTERRÅDET RUSTER SIG TIL KAMP MOD SU-FORRINGELSER VED AT SAMLE ERFARINGER FRA STUDENTERBEVÆGELSER I HELE VERDEN. LÆS MERE > SIDE 14

HVAD LÆSER ELEVERNE?

LÆREREN VÆLGER RIFBJERG, MEN ELEVERNE VIL LÆSE TWILIGHT. TO STUDERENDE HAR VÆRET I USA FOR AT UNDERSØGE BRUGEN AF UNGDOMSLITTERATUR. LÆS MERE > SIDE 13

FAKTA TIL KAFFEN

EN NY RAPPORT FILTRERER DET UVIDENSKABELIGE GRUMS FRA, NÅR SANDHEDEN OM KAFFES EFFEKT PÅ HELBREDET BRYGGES. LÆS MERE > SIDE 12

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER